

РЕШЕНИЕ

№ 194

гр. Ихтиман, 20.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ИХТИМАН, ШЕСТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЮЛИАНА ИВ. ТОЛЕВА

при участието на секретаря Цветелина Хр. Велева
като разгледа докладваното от ЮЛИАНА ИВ. ТОЛЕВА Гражданско дело № 20221840100891 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба, депозирана от „З. А.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление град С., ул. „С. К.“ № 2, представлявано от М. И. и В. М. – Изпълнителни директори, с която срещу А. „П. И.“, със седалище и адрес на управление град С., бул. „М.“ № 3 са предявени обективно кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 410, ал.1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД за следните суми: 1736,04 лева, представляваща регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение за поправяне на щетите по лек автомобил "Инфинити Q X 70" с рег. № *****, вследствие на ПТП, настъпило на 17.03.2017г., на АМ „Тракия“, между лекия автомобил и бездомно куче, 10,00 лева ликвидационни разноски, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исквата молба - 14.03.2022г., до окончателното изплащане на сумата, 532,10 лева, представляваща мораторна лихва за периода от 09.03.2019г. до 09.03.2022г. Претендира се присъждане на съдебни разноски.

Ищецът твърди, че е заплатил застрахователно обезщетение по договор за застраховка „Каско и злополуки“ в размер на претендираната сума за репарирание на причинените на автомобила щети, вследствие на ПТП между лекия автомобил и бездомно куче, настъпило на 17.03.2017г. в 14:10 часа на АМ „Тракия“, пътен възел „Вакарел“ км 24+000 посока на движение град Бургас. Твърди, че причина за настъпване на процесния вредоносен резултат е изскочилото на пътя бездомно куче, за което отговорност носи ответника, тъй като ПТП е настъпило на автомагистрала. Поддържа, че е изпратил покана до ответника за заплащане на съответната сума, но плащане не е постъпило. Твърди, че с изплащането на застрахователното обезщетение по имуществена застраховка встъпва в правата на застрахования против причинителя на вредата.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника, в който предявените иски са оспорени по основание и размер. Твърди се, че от представения договор за застраховка „Каско“ и Общите условия към него не се доказва, да е покрит конкретния застрахователен риск, а представената застрахователна полица не удостоверява основанието за изплащане на застрахователното събитие. Твърди, че представените към застрахователната полица общи условия, неразделна част от договора съгласно чл. 344, ал. 1 КЗ, не съдържат подпис на страните и дата, бланкетни са, поради което имат за последица недоказан застрахователен риск за твърдяното в исковата молба ПТП.

Оспорва се доказателствената стойност на представения протокол за ПТП и се твърди, че протоколът е непълен и липсва ясно описание на механизма на ПТП. Поддържа, че не е установена действителната причина за ПТП, тъй като липсва снимков материал съгласно чл. 5, ал. 1, т. 3 от Наредба №1-167/24.10.2002г. Навежда възражение, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат чрез умишлени действия от страна на водача, които да са улеснили и/или допринесли за настъпване на вредоносния резултат. Претендира разноски.

Ответникът прави искане за привличане на основание чл. 219, ал. 1 ГПК като трето лица помагач на „А.“ ЕАД, като на основание чл. 219, ал. 3 ГПК предявява за съвместно разглеждане при условията на евентуалност обратен иск с правна квалификация чл. 54 ЗЗД срещу него, като в случай на уважаване на първоначалните иски да бъде разгледан предявеният от А. „П. И.“ срещу третото лице – помагач „А.“ ЕАД обратен иск за заплащане на предявените от ищеца по главния иск суми. Предявеният обратен иск е допуснат за съвместно разглеждане в настоящото производство. Ищецът по обратния иск твърди, че съгласно договор за възлагане на обществена поръчка, сключен между А. „П. И.“ и „А.“ ЕАД дружеството не е изпълнило задълженията си за поддържане и обезопасяване на процесния пътен участък, поради което носи пълна имуществена и неимуществена отговорност на причинените вреди.

В срока по чл. 131 от ГПК ответникът по обратния иск депозира писмен отговор, в който изразява становище за допустимост и неоснователност по заявената с първоначалната искова молба претенция. Оспорва изцяло и предявения иск от А. „П. И.“ срещу „А.“ ЕАД като твърди, че не е налице пряка причинна връзка между неизпълнение на договорно задължение на дружеството и настъпване на процесното ПТП. Признава, че между страните по обратния иск е сключен договор за възлагане на обществена поръчка № РД - 38 - 17 от 01.09.2015 г. за поддържане (превантивно, текущо, зимно, ремонтно- възстановителни работи при аварийни ситуации) на АМ Тракия на територията на ОПУ С., ОПУ Пазарджик, ОПУ Пловдив, ОПУ Стара Загора, стопанисвани от АПИ. Твърди, че видно от самия договор, дейностите, които „А.“ ЕАД, било длъжно да изпълнява, се възлагат отделно на база месечни, допълнителни и извънредни задания. На база възложените задания се съставяли месечни сертификати, които били доказателство за действително изпълнение от „А.“ ЕАД и приети от Възложителя Агенция „П. И.“ ремонтни дейности. Навежда се довод, че съгласно чл. 5, т. 2 от договора извънредните задания са приложими при настъпване на „непредвидени обстоятелства“- съгласно дефиницията в раздел I, точка 14 от договора. Сочи, че към момента

на настъпилото произшествие нямало такова извънредно задание, възложено от АПИ. Посочва се, че липсва виновно изпълнение на конкретно задължение от страна на дружеството, което да е довело до твърдените вреди.

Изтъква, че съгласно договора за обществена поръчка А. "П. И." имала задължение да контролира изпълнението на възлаганията по магистралата. Излага съображения, че съгласно приложимите законови разпоредби именно ответникът по първоначалния иск носи отговорност за стопанисването в това число и поддържане и обезопасяване на пътищата от републиканската пътна мрежа, като ответника по обратния иск би носил отговорност, единствено в случай на налично изрично задание за извършване на конкретна дейност. Не са направени доказателствени искания. Претендират се разноски.

В открито съдебно заседание ищцовото дружество чрез процесуален представител по пълномощие поддържа предявените искове. В писмено становище моли съда да постанови решение, с което изцяло да уважи предявените искове. Претендира разноски. Представя списък.

В открито съдебно заседание ответното дружество не изпаща представител, в писмено становище моли съда да отхвърли като неоснователни и недоказания, предявените искове. В условията на евентуалност при уважаване на исковата претенция моли съда да уважи предявения и приет за съвместно разглеждане обратен иск срещу третото лице помагач на страната на ответника. Претендира присъждане на деловодни разноски

В открито съдебно заседание третото лице – помагач и ответник по обратния иск чрез процесуален представител по пълномощие поддържа отговора на предявения по реда на чл. 219, ал. 3 ГПК обратен иск. В хода на устните състезания пълномощникът моли съда да остави без уважение предявените с първоначалната искова молба искове. В условията на евентуалност при уважително решение по първоначалния иск моли съда да отхвърли като неоснователна и недоказана претенцията, заявена с обратния иск. В писмена защита излага подробни съображения по съществото на спора.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно, кумулативно съединени искове с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД вр. чл. 45 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД.

С плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или срещу лицето, застраховало неговата гражданска отговорност. За възникване на регресното вземане в настоящия случай е необходимо да се установят следните факти: да е сключен договор за имуществено застраховане между ищеца и собственика/ползвателя на увредения автомобил, в срока на застрахователното покритие, на който договор и вследствие виновно и противоправно поведение на ответника (бездействието на негов служител във връзка със стопанисването, поддържането и ремонтирането на републикански или общински пътища) да е настъпило застрахователно събитие, като в изпълнение на договорното си задължение ищецът да е изплатил на застрахования застрахователно обезщетение в размер на действителните вреди. Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК в доказателствена тежест на ищеца при условията на пълно и главно доказване е да установи

горепосочените обстоятелства.

В тежест на ответника е да проведе насрещно доказване на горните факти, в това число наведените възражения за съпричиняване, а при установяване на твърдените от ищеца факти да докаже, че е погасил претендираното вземане.

Установява се от приложената по делото комбинирана застрахователна полица № ***** за застраховка „Каско и залополуки“ от 27.03.2016г., сключена между ищцовото дружество и „С. Б.“ ЕООД, ЕИК: *****, в качеството му на собственик/лизингодател на процесния автомобил, съгласно която обект на сключения договор е товарен автомобил марка „Infinity“, модел QX70м с рег. № ***** като срокът на договора е от 27.03.2016г. 00:00 до 26.03.2017г. 23:59 часа. В договора като лизингополучател е отбелязано дружество „Б. И К.“ ООД, ЕИК: *****. От представеното по делото свидетелство за регистрация на МПС част II се установява, че товарен автомобил марка „Infinity“, модел QX70м с рег. № ***** е собственост на „С. Б.“ ЕООД, а ползвател на МПС е „Б. И К.“ ООД. Покритите застрахователни рискове по договора са „пълно каско“, в обхвата на който се включва покриване на щети, причинени от ПТП и „злополука“, в обхвата, на който се включва смърт, трайна и временна загуба на работоспособност.

Доказва се по делото, че на 17.03.2017г. в 14:10 часа, към който момент договорът за застраховка „Каско“ действа, застрахованият автомобил е увреден вследствие на пътно-транспортно произшествие (ПТП), настъпило при движение по републиканската пътна мрежа по АМ „Тракия“ км +24.000 посока на движение към град Бургас, изразяващо се в удар от страна на движещия се автомобил на внезапно излязло на пътното платно бездомно куче, движещо се в посока отляво на дясно спрямо посоката на движение на автомобила, вследствие на което били повредени преден спойлер, предна броня, подкалник ПВЦ преден десен, вежда ПВЦ предна дясна и халоген десен. За настъпване на пътно - транспортното произшествие водачът на застрахования автомобил, действащ като представител на дружеството собственик на автомобила, подал уведомление – декларация за щета по застраховка „Каско на МПС“ до ищцовото дружество, в която описал датата, часа, мястото и механизма на процесното ПТП, както и настъпилите щети по автомобила, като в ищцовото дружество е била заведена щета № 10017030108036.

След представяне на уведомление - декларация ищцовото дружество с възлагателно писмо от 23.03.2017г. е възложило на автосервиз „В. ауто“ извършването на ремонт на процесния автомобил. Ищецът е изготвил доклад по щета № 10017030108036 от 03.05.2017г., към който са приложени два броя опис- заключение по щета № 10017030108036 съответно от дата 21.03.2017г. и 30.03.2017г., в които след извършен оглед на процесното МПС във „В. ауто“ са описани констатираните щети. За извършения ремонт е подписан приемо - предавателен протокол от 10.04.2017г., на основание договор за извършване на автосервизни услуги между ищеца и „В. ауто“ ООД и във връзка със щета №10017030108036. На ищцовото дружество е издадена фактура № 0000029375/27.04.2017г. на стойност 1736,04 лева с основание „ремонт по щета № 10017030108036 – А.“. Съгласно платежно нареждане от 10.05.2017г. ищецът е заплатил по банков път стойността на извършения ремонт на „В. ауто“.

Видно от заверено за вярност копие на писмо с изх. № 14378/22.05.2017г. от ЗАД „А.“ АД ищецът е отправил до Директора на Областно пътно управление С. регресна покана за възстановяване на сумата в размер на 1746,04 лева, от които 1736,04 лева - стойността на заплатено застрахователно обезщетение и 10,00 лева - ликвидационни разноси.

Предвид изложеното съдът намира за доказана първата материална предпоставка за уважаване на иска - съществуването на валидно застрахователно правоотношение с увреденото лице и заплащането на застрахователно обезщетение на същото/настъпване на суброгацията по чл. 410 КЗ.

Не може да се споделят възраженията на ответника, че поради липса на подпис върху приложените общи условия към договора, същият не е породил правното си действие. При установеното по делото подаване на уведомление за щетата от застрахования до застрахователя и извършено плащане безспорно те са извършили потвърждаване на действията във връзка с ползването на правата по застрахователния договор, като е видно, че представените по делото са валидни към датата на процесното пътно - транспортно произшествие..

Тази съдебна инстанция не споделя и възражението, че предвиденото застрахователно покритие не обхваща конкретния застрахователен риск. Константно е разбирането в съдебната практика, основано на разпоредбата на чл. 21, ал. 1 ЗЗД, че ответникът не може да се позовава на неизпълнение на конкретни договорни задължения на страните по застрахователното правоотношение, нито възражения относно предмета и обхвата на същото, тъй като не е страна по договора. Право на такива възражения биха имали само застрахователя и застрахованото лице. В случая ответната страна не е от кръга лица, които могат да правят защитни възражения, основани на застрахователния договор (вж. Решение № 406/30.11.2022г. по в. гр. д. № 549/2022г. на Софийския окръжен съд, Решение № 796/2019 г. по в. гр. д. № 911/2019 г. на Окръжен съд Бургас). Следва да се посочи, че в доказателствена тежест на ответника е да установи наличието на изключен застрахователен риск, съгласно нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК, каквито доказателства последният не е ангажирал по делото.

За настъпване на пътния инцидент е съставен протокол за ПТП № 1409284 от 17.03.2017г. в 15:00 часа от К. Я. – мл. автоконтрольор в сектор КПД – ГПА група „Пътна полиция“ към ОДМВР, като в съставения протокол е посочено, че полицейският служител не е посетил мястото на ПТП.

Районният съд не споделя доводите на ответника, че поради липса на материална доказателствена сила на съставения протокол за ПТП, фактите по делото са недоказани – дата, място, механизъм на ПТП, като съображенията затова са следните:

Обвързващата материална доказателствена сила на официалните свидетелстващи документи е предвидена в чл. 179, ал. 1 ГПК, съгласно който официален документ, издаден от длъжностно лице в кръга на неговите правомощия по установена форма и ред, съставлява доказателства за изявленията пред него и извършените от него и пред него действия. Съдебната практика е категорична, че протокола за пътнотранспортно - произшествие не се ползва с материална доказателствена сила относно механизма на пътно - транспортно произшествие, доколкото и когато то не е

настъпило в присъствието на съставилото протокола за пътно - транспортно произшествие длъжностно лице. В настоящия случай протоколът не се ползва с материална доказателствена сила освен за механизма на пътно-транспортното произшествие, но и касателно времето, мястото на същото, щетите по автомобила, доколкото съставилият го служител на МВР не е посетил мястото на инцидента. Не може да бъде споделено, обаче, твърдението на ответника, че протоколът е непълен и противоречив, доколкото изложените в тази посока доводи са бланкетни и неясни, единствено е маркирано, че посоченото в протокола за пътно- транспортно произшествие противоречи на фактите, изложени в уведомление - декларация за щета без да се пояснява по какъв начин. Такова противоречие между описаната в двата документа фактология не се установява от настоящия съдебен състав. Дори и протоколът за пътно - транспортно произшествие, в случая, да не се ползва с материална доказателствена сила, то елементите от фактическия състав на предявеното материално право се установяват чрез другите събрани по делото доказателства. В закона няма ограничение на доказателствените средства, които могат да се използват за установяване на противоправно поведение, вреди и причинно-следствена връзка, а в съдебната практика, е установено, че обвързващата формална доказателствена сила на протокола за пътно-транспортно произшествие не освобождава съда от задължението му да изследва механизма на същото с други доказателства, включително чрез служебно назначаване на специализирана авто - техническа експертиза (решение № 110 от 04.09.2013г. по т. д. № 194/2012 г., на ВКС, ТК, II ТО).

Освен това случаят не е сред изброените в чл. 125, т. 1- т. 8 от ЗДвП хипотези, в които органите на МВР са задължени да посетят мястото на произшествието, от което следва, че липсва и законово основание за съставянето на протокол за ПТП. В същия смисъл е и разпоредбата на чл. 6, т. 4 от Наредба № Из-41 от 12.01.2009г. за документите и реда на съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисия за финансов надзор и Гаранционния фонд (Наредбата), която предвижда, че не се посещават от органите на МВР – "Пътна полиция" и не се съставят документи за повреди на МПС, които не са причинени от друго ППС, освен когато повредите са причинени в резултат на пътнотранспортно произшествие с един участник и МПС не е в състояние да се придвижи на собствен ход.

Поради изложеното по-горе неоснователни са възраженията на ответника, че длъжностното лице – полицейски служител не е направило снимков материал, съгласно чл. 5, ал.1, т. 3 от Наредбата. В случая, от една страна няма такова изискване, а от друга страна е видно, че такива веществени доказателства са изготвени от лице с неустановен автор, видно е също, че те напълно подкрепят твърденията на ищеца касателно вида на настъпилите щети по моторното превозно средство.

Описаният механизъм на ПТП се установява от заключението на САТЕ, уведомление за щета, изготвения доклад за щета, два броя опис- заключение по щета. Съгласно заключението на приетата по делото САТЕ, неоспорено от страните, отразените в декларация - уведомление на застрахования до застрахователя по щета № 10017030108036, по полица № 440119213130943 щети на застрахования при ищеца автомобил, съответстват на описания механизъм на ПТП и са в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото

застрахователно събитие. Действително в отговора си на трети въпрос, поставен от ответника, вещото лице е посочило, че описаните щети биха могли да настъпят и при преминаване на автомобила с предна дясна част през по - високо препятствие, например бордюр, но по делото няма нито едно доказателство, което да оборва твърдението, подкрепено и от множество доказателства, че щетите са причинени при сблъсък на движещия се автомобил с пресичащо пътното платно куче отляво Н.сно по посоката на движение на автомобила. Аргумент в подкрепа на твърдения от ищеца механизъм на настъпване на пътнотранспортно произшествие е изявлението на вещото лице при изслушването му в открито съдебно заседание, че на една от снимките на повредения автомобил (стр. 4 от заключението на САТЕ се виждат останали косми от кучето под спойлера на бронята). Относно счупването на халогена експертът посочва, че при по-ниска скорост на движение такова счупване е възможно да не настъпи, но това обстоятелство не е доказано по делото, а съобразно разпределената доказателствена тежест ответникът е следвало да ангажира доказателства за установяване на възраженията си, в това число и правонамаляващи такива, включително и като прояви процесуална активност и постави нови допълнителни въпроси към експерта с оглед заключението или ангажира допълнителни доказателства.

Районният съд цени заключението на САТЕ като доказателство по делото, същото е обективно и безпристрастно изготвено от експерт в областта, заключението се подкрепят и от другите, събрани по делото доказателства.

Съдът не кредитира възражението на ответника, че преминалото по пътното платно куче е съставлявало „предвидимо препятствие“ съгласно вложения от законодателя смисъл в чл. 20, ал. 2 ЗДВП. Ответникът не посочва с конкретни твърдения защо счита, че преминаващото през пътното платно куче е могло да бъде предвидено като препятствие от водача на процесния автомобил, а в негова тежест е да докаже правоизключващите си възражения, същият не твърди и не доказва да е била обозначена по някакъв начин възможността на процесния пътен участък да преминават животни, или пък водачът да е могъл да възприема от далечно разстояние преминаващото куче, съответно да избегне, респективно олекоти удара.

Ето защо, при съвкупна преценка на събрания доказателствен материал, следва да се приеме, че процесните вреди са настъпили именно при описания в исковата молба начин.

Съгласно разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП), пътищата са републикански и местни, а чл. 3, ал. 2 ЗП посочва, че А.те са републикански пътища. Съгласно чл. 19, ал. 1 ЗП републиканските пътища се управляват от А. „П. И.“. Съгласно разпоредбата на чл. 30, ал. 1 ЗП, А. „П. И.“ осъществява дейностите по изграждането, ремонта и поддържането на републиканските пътища. Лицата, които стопанисват пътя, следва да го поддържат в изправно състояние, да сигнализират незабавно препятствията по него и да ги отстраняват във възможно най-кратък срок, като извън населените места служби за контрол, определени от администрацията, управляваща пътя (ответното предприятие), контролират изправността и състоянието на пътната настилка, пътните съоръжения, средствата за сигнализация и пътната маркировка – арг. чл. 167, ал. 1 и ал. 3 ЗДВП. В

настоящия случай, с оглед установената фактическа обстановка, несъмнено е, че пътно - транспортното произшествие е настъпило поради необезопасен /неограден/ пътен участък от АМ „Тракия“, което е довело до възможността кучето да премине и да се озове на пътното платно, което необезопасяване се дължи на противоправното и виновно (съобразно презумпцията, регламентирана в разпоредбата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД) бездействие на служител на ответника А. "Пътна инфраструктура" или оправомощено от нея трето лице, който в нарушение на горепосочените законови разпоредби не е изпълнил възложеното му задължение да стопанисва надлежно пътното платно и да го поддържа в изправно състояние, а при наличие на препятствие на него или риск от настъпване на препятствие, в това число и преминаване на животно – да го обозначи.

Ответникът изпълнява тези свои законоустановени задължения чрез своите служители или други лица, на които е възложил изпълнението на тези свои задължения и носи обективна гаранционно-обезпечителна отговорност при действия или бездействия на лицата, натоварени с извършването на възложената работа по поддръжка. Съгласно задължителните разяснения, дадени с ППВС № 4/30.10.1975 г., т. 3, налице е отговорност по чл. 50 ЗЗД, когато при ползване на вещта не е допуснато нарушение на предписани или други общоприети правила, а настъпилите вреди се дължат на обективните присъщи свойства на вещта. Когато при ползване на вещта е допуснато такова нарушение, тогава отговорността е по чл. 45 ЗЗД, съответно по чл. 49 ЗЗД. С оглед на това собственикът на вещта отговаря по чл. 45 ЗЗД, съответно по чл. 49 ЗЗД, при възможност за обезопасяване на вещта, ако това не е направено, какъвто е настоящият случай.

Ето защо следва да се приеме, че с бездействието си за отстраняване препятствието на пътя /обозначаване на риска от поява на такъв тип препятствие/ ответникът е причинил на застрахования при ищеца лице имуществени вреди. Предвид обстоятелството, че тези вреди не са резултат от обективните, присъщи качества на вещта, а са резултат от неприсъщото качество на вещта, то отговорността на ответника следва да се ангажира на основание чл. 49 ЗЗД, а не на основание обективната и безвиновна отговорност, установена в нормата на чл. 50 ЗЗД.

По изложените съображения районният съд счита, че е осъществен фактическият състав на непозволеното увреждане, като вредоносният резултат е причинен от виновното и противоправно бездействие на служители на ответника.

Размерът на вредите, в това число и стойността на ликвидационните разноски, е безспорно доказан от представените към застрахователната преписка опис - заключение, фактура за извършен ремонт, както и от заключението на приетата по делото САТЕ. Съгласно отговора на трета задача от заключението описаните във фактурата подменени резервни части, демонтажни, монтажни и бояджийски операции съответстват на опис-заключението по сметата. Към датата на настъпване на застрахователното събитие автомобилът се е намирал в гаранция и ремонтът е извършен в оторизиран сервиз на автомобилите от марка „Инфинити“. Вещото лице посочва, че обичайните разноски, извършени от застрахователното дружество за определяне размер на застрахователното обезщетение възлизат на 15,00 лева. Ищецът твърди и претендира сторени ликвидационни разноски в размер

на 10,00 лева, която претенция съобразно доказателствата и с оглед диспозитивното начало в гражданския процес следва да бъде уважена изцяло.

Неоснователно е възражението на ответника за съпричиняване, дължащо се на умишлени действия от страна на водача, довели до настъпване на вредите, както и управление на МПС под въздействие на алкохол и наркотици. На основание чл. 154, ал. 1 ГПК в доказателствена тежест на ответника е да установи възраженията си по делото. В хода на процеса по делото не са ангажирани доказателства, че водачът на застрахования при ответника автомобил е допринесъл с поведението си за настъпването на вредоносния резултат.

По изложените съображения съдът приема, че в полза на застрахователя, който се е суброгирал в правата на застрахования, е възникнало вземане в размер на изплатеното застрахователно обезщетение от 1736,04 лева. и 10,00 лева – ликвидационни разноси, поради което исковата претенция на ищцовото дружество следва да бъде уважена в пълния предявен размер.

По иска с правна квалификация чл. 86 ЗЗД.

В тежест на ищеца по акцесорния иск за обезщетение за забава е да докаже възникването на главен дълг, изпадането на длъжника /ответника/ в забава и размера на обезщетението за забава.

В тежест на ответника е да докаже правоизключващите си възражения, в това число изпълнение на главния дълг в срок.

По делото е представено и прието като писмено доказателство заверено за вярност копие на регресна покана изх. № 14378/22.05.2017г. от ЗАД „А.“ АД до Областно пътно управление С. за заплащане на сумата от 1746,04 лева – включваща стойността на заплатеното застрахователно обезщетение – 1736,04 лева и 10,00 лева ликвидационни разходи. Съгласно заверено за вярност копие от известие за доставяне (л. 31 от делото на СРС) регресната покана е връчена на представител на ОПУ С. на 31.05.2017г.

По делото се доказва възникването на главния дълг, както и обстоятелството, че длъжникът е поканен да изпълни. Съгласно чл. 84, ал. 2 ЗЗД, когато няма определен ден за изпълнение длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора, следователно, длъжникът – ответник по главния иск, е изпаднал в забава след изтичане на посочения в регресната покана седмодневен срок от получаване на поканата или на 09.06.2017г. В тежест на ответника е да докаже изпълнение на главния дълг в срок, такова не се твърди и не доказва по делото, следователно акцесорният иск за обезщетение за забава за плащане стойността на регресното вземане се явява доказан по основание.

Изчислен от съда на основание чл. 162 от ГПК (чрез лихвен калкулатор на НАП - https://nraapp02.nra.bg/web_interest/check_upWS.jsp) размерът на дължимото обезщетение за забава за претендиращия период 09.03.2019г. – 09.03.2022г. възлиза на сумата от 532,10 лева, следователно акцесорният иск за изплащане на обезщетение за забава следва да бъде уважен за пълния претендиран размер.

Предвид извода на районния съд за основателност на главния иск по делото се е сбъднало вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане и решаване на предявения обратен иск срещу третото лице- помагач на

страната на ответника – „А.“ ЕАД.

Предявеният обратен иск е с правна квалификация чл. 54 ЗЗД. Съобразно чл. 154, ал. 1 ГПК в тежест на ищеца по него е да установи при условията на пълно и главно доказване наличието на валидно възникнало облигационно правоотношение с ответника, изпълнителят да е изпълнил некачествено възложената по договора му работа, в резултат на некачественото изпълнение А. „П. И.“ да е понесла вреди, изразяващи се в заплащане на обезщетение на суброгирания се в правата на застрахованото лице застраховател по имуществена застраховка „Каско“. В тежест на ответника по обратния иск да установи при условията на пълно и главно доказване правоизключващите и правопогасяващите си възражения, в това число и качествено изпълнение на възложените работи.

От представените по делото от ответника по главния иск /ищец по обратния иск/ писмени доказателства се установява, че между него - в качеството на възложител и ответника по обратния иск "А." ЕАД - в качеството на изпълнител е сключен договор за възлагане на обществена поръчка № РД-38-17/01.09.2015 г. с предмет: „Поддържане (превантивно, текущо, зимно, ремонтно - възстановителни работи при аварийни ситуации) на АМ Тракия, от км 0+000 до км 208+181 и пътна връзка "Марица" с дължина 2,250 км, включително и принадлежащите пътни връзки, поддържане осветлението на тунел " Траянови врата" с обслужващите го подстанции и далекопроводи, охрана на пътни съоръжения и принадлежности в обхвата на автомагистралата - ОПУ С., ОПУ - Пазарджик, ОПУ Пловдив, ОПУ Стара Загора, стопанисвани от А. „П. И.“. Съгласно чл. 5 от договора дейностите по поддържане се възлагат от възложителя на изпълнителя с месечни допълнителни и извънредни задания. Месечните задания се представят на изпълнителя в срок до 28-мо число на месеца, предшестваш изпълнението като при забава от страна на възложителя да представи заданието в този срок, срокът за изпълнение се удължава с дните на забавата. Съгласно чл. 5, буква „б“ допълнителните задания се представят на изпълнителя по всяко време, но в срок не по- малък от три работни дни преди началото на работите. Съгласно чл. 5, буква „в“ извънредни задания се възлагат от възложителя и/или директорите на съответните Областни пътни управления в случаи на настъпване на непредвидени обстоятелства и чрез констативен протокол за възникналите работи, които са пряко свързани с осигуряване безопасността на движението. При извънредни задания изпълнителят е длъжен да започне незабавно изпълнението на разпоредените работи. В срок от три дни от възникването на непредвидимото обстоятелство и/или изключителните обстоятелства, устно разпоредените работи следва да се оформят като извънредно задание, което се връчва на изпълнителя, Съгласно Раздел I Дефиниции, т. 5 на договора „допълнително задание“ означава писмено възлагане от възложителя на видове и количества работи, невключени в месечното задание, необходимостта от които е възникнала след изготвяне на месечното задание, с оглед правилната експлоатация на пътищата и предпазването им от разрушаване, както и в следствие нуждата за осигуряване безопасността на движението. Съгласно Раздел I Дефиниции, т. 8 „извънредно задание“ е писмено възлагане от възложителя на видове и количества работи, невключени в месечното и допълнително задание, необходими за осигуряване проходимостта на пътищата и безопасността на движение при възникване на непредвидени обстоятелства, включително при бедствия по смисъла на чл. 2 от Закона за защита при бедствия. В раздел VII

"Права и задължения на възложителя" в чл. 9, ал. 3 от договора е предвидено, че възложителят следва да представи на изпълнителя месечни, а в случай на необходимост допълнителни и извънредни задания за извършване на видовете работи, посочени в сметки № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 и 9 (приложение № 5). В раздел VIII "Права и задължения на изпълнителя" в чл. 12, ал. 6 и ал. 7 е уговорено, че изпълнителят следва да изпълнява допълнителните, писмени или устни, разпореждания на възложителя, възникнали в процеса на работа, както и да започва работа веднага след появяването на необходимост от това след писмено възлагане от възложителя. Съгласно чл. 28 от договора при причиняване на пътно транспортно произшествие и/или възникване на щета в резултат на неизпълнение или некачествено изпълнение на предмета на договора, както и на всички нормативни и технически изисквания, които следва да се спазват при изпълнение на договора изпълнителят носи пълна имуществена и неимуществена отговорност за причинените вреди.

При установеното от фактическа страна, съдът достига до следните правни изводи:

Няма спор по делото, видно е и от представените писмени доказателства, че между страните съществува валидно обилгационно правоотношение – сключен е договор за възлагане на обществена поръчка с действие към момента на настъпване на процесното пътно - транспортно произшествие. Съгласно предмета на договора, описан детайлно в раздел II, пътният участък, на който е станало процесното пътно – транспортно произшествие е включен в обхвата на договора.

При преценка основателността на обратния иск, следва да се съобразят установените в нормата на чл. 20 ЗЗД критерии при тълкуването на договорите - трябва да се търси действителната обща воля на страните. Отделните уговорки трябва да се тълкуват във връзка едни с други и всяка една да се схваща в смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта на договора, обичаите в практиката и добросъвестността.

Следва да се съобразят постигнатите между страните договорки в раздел V „Възлагане на дейностите по договора“. В чл. 5 страните са се съгласили, че дейностите по поддържане са възлагат от възложителя на изпълнителя с месечни, допълнителни и извънредни задания, като същите са точно дефинирани за целите на договора. Подробно описаните в раздел VIII "Права и задължения на изпълнителя", следва да се тълкуват във връзка с раздел V "Възлагане на дейностите по договора". Ето защо при тълкуване на договора, с оглед въведените в чл. 20 ЗЗД критерии, се налага изводът, че изпълнението на задълженията на изпълнителя се предпоставя от наличието на нарочно възлагане от страна на възложителя посредством уговорените месечни, допълнителни или извънредни задания. Такова задание е необходимо и когато се налага осигуряване на безопасността на пътя, при възникнали непредвидени обстоятелства – каквото е и наличието на бездомно куче на пътното платно, доколкото наличието му води до опасност за движението по пътя и риск от настъпване на пътно - транспортно произшествие. Доколкото никъде в договора не е предвидено изпълнителят да следва да осигури екип, който да следи за възникване на непредвидени обстоятелства /предвидено е осигуряване на екип за реакция при вече възникнали непредвидени обстоятелства, съгласно чл. 12, ал. 8 от договора, който следва да е в готовност/, то и не може да се приеме, че по силата на договора на ответника "А." ЕАД е възложено от А. "П. И." незабавното отстраняване на последиците

от такива непредвидени обстоятелства. Изпълнителят по договора няма задължение а priori да следи за настъпване на непредвидени обстоятелства, включително и такива, които могат да доведат до пътно транспортно произшествие. Дори при възникнало пътно -транспортно произшествие за изпълнителя, като лице, което съгласно договора отговаря за поддръжката на пътя, задължението да отстрани последиците от инцидента би възникнало след изрично възлагане, включително и устно такова от страна на възложителя – А. „П. И.“.

Гореизложеното мотивира извода на съда, че задълженията на изпълнителя за поддържане на пътищата и пътните принадлежности към тях, с цел осигуряване на безопасни условия на движение, в това число и задължението да обезопаси пътния участък, така че да предотврати/намали риска от достъп на животни до пътното платно съответно да сигнализира за участниците в движението опасността от този риск, би възникнало при наличие на изрично възлагане – месечно, допълнително или извънредно, ако се счете, че е налице извънреден характер на обстоятелството (както е наведено в исковата молба по обратния иск) – преминаване на животно – куче на пътното платно и опасността, която е създавало за участниците в движението.

Предвид описания в договора начин за възлагане на работа, в рамките на предмета на договора, а именно чрез месечни, допълнителни и извънредни задания с оглед разпределената по делото доказателствена тежест ищецът по обратния иск е следвало да установи при условията на пълно и главно доказване обстоятелството, че е възложил чрез някой от предвидените в договора начини – месечно, допълнително или извънредно задание, обезопасяване/съответно сигнализиране на процесния пътен участък, тоест, че е проявена активност от страна на А.та, която по закон стопанисва процесния пътен участък, чрез възлагане на конкретна задача на изпълнителя по договора. В този смисъл основателно е направеното в отговора на исковата молба по обратния иск възражение че липсва виновно неизпълнение на договорно задължение касателно обезопасяване на процесния пътен участък, доколкото ищецът не доказва за изпълнителя да е възникнало такова конкретно задължение по рамковия договор. Договорната отговорност на ответника, която би обусловила основателност на предявената претенция по чл. 54 ЗЗД, се обосновава от наличие на причинно – следствена връзка на настъпилото пътно- транспортно произшествие или щета с неизпълнение или некачествено изпълнение на предмета на договора, както и на нормативните технически изисквания. Последното възлага в тежест на ищеца /възложител по договора/, при условията на пълно и главно доказване, да установи не само наличието на договорно правоотношение между страните, но и възлагане на дейност по поддържане по отношение на процесния участък /независимо дали същото е годишно, месечно, допълнително или извънредно/, респективно неизпълнение на възложената работа или нейното некачествено изпълнение, удостоверено по надлежния ред. Такова доказване по делото не е направено. Липсват и данни за възложени работи, имащи връзка с дейност по предотвратяване на произшествия, като конкретното на този пътен участък, последващи възражения спрямо изпълнителя, за да се приеме наличие на основание за прилагане на договорната отговорност.

Ето защо този съдебен състав достига до извода, че предявеният по реда на чл. 219, ал. 3 ГПК и разгледан в настоящото производство обратен иск по чл. 54 ЗЗД следва да бъде отхвърлен като недоказан, поради което и

неоснователен.

По разноските:

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК в полза на ищеца по главния иск следва да бъдат присъдени, сторените от него разноски, за които същият е представил доказателства – 641,13 лева, както следва: 91,13 държавна такса, 300,00 лева - депозит за вещо лице, 250,00 лева - юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ при съобразяване фактичестката и правна сложност на делото, процесуалната активност на ищцовата страна и при съобразяване възражението за прекомерност, наведено от ответната страна.

На А. „П. И.“ не се дължат разноски като ищец по обратния иск с оглед изхода на спора.

Ответникът по обратния иск „А.“ ЕАД разполага с право на разноски с оглед изхода на спора, същият своевременно, с отговора на исковата молба, претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Съобразно фактичестката и правна сложност на делото, степента на процесуална активност на ответника по обратния иск и при съобразяване на направеното възражение за прекомерност от ищеца по обратния иск, съдът определя на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ дължимо юрисконсултско възнаграждение в размер на 130,00 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА А. „П. И.“, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: град С., площад „М.“ № 3, адрес за кореспонденция: град С., бул. „Ц. Б.“ № ***, ет. 5, представлявано от Председателя на Управителния съвет Т. В. **ДА ЗАПЛАТИ** на „З. А.“ АД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: град С., ул. „С. К.“ № 2, представлявано от М. И. и В. М. – Изпълнителни директори по иск с правно основание чл. 410 ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД вр. чл. 45 ЗЗД сумата от 1746,04 лева, от които: 1736,04 лева, представляваща регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по щета, образувана при ищеца под номер 10017030108036, за ПТП, настъпило на 17.03.2017г. в 14:10 часа на АМ „Тракия“, пътен възел „Вакарел“ км 24+000 посока на движение град Бургас в резултат на виновно противоправно поведение (бездействие) на служител на А. "П. И." във връзка със стопанисването, поддържането и ремонтирането на републикански пътища, както и сумата от 10,00 лева - ликвидационни разноски, ведно със законната лихва от 14.03.2022г. до окончателното изплащане на сумата, както и **ДА ЗАПЛАТИ** по иск с правно основание чл. 86 ЗЗД сумата от 532,10 лева, представляваща обезщетение за забава за периода 09.03.2019г. - 09.03.2022г.

ОТВХЪРЛЯ предявения по реда на чл. 219, ал. 3 ГПК от А. „П. И.“ ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: град С., площад „М.“ № 3, адрес за кореспонденция: град С., бул. „Ц. Б.“ № ***, ет. 5, представлявано от Председателя на Управителния съвет Т. В. срещу „А.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: град С., район В., бул. "Ц. Б. III" № ***, ет. 4, представлявано от инж. И. С. – Изпълнителен директор обратен иск с правна квалификация чл. 54 ЗЗД за заплащане на сумата 1746,04 лева, представляваща стойността на регресно вземане за платено застрахователно обезщетение по щета, образувана при ищеца ЗАД „А.“ АД под номер 10017030108036, за ПТП, настъпило на 17.03.2017г. в 14:10 часа на АМ „Тракия“, пътен възел „Вакарел“ км 24+000 посока на движение град Бургас в резултат на виновно противоправно поведение (бездействие) на служител на А. "П. И." във връзка със стопанисването, поддържането и ремонтването на републикански пътища, като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА А. „П. И.“, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: град С., площад „М.“ № 3, адрес за кореспонденция: град С., бул. „Ц. Б.“ № ***, ет. 5, представлявано от Председателя на Управителния съвет Т. В. **ДА ЗАПЛАТИ** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на „З. А.“ АД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: град С., ул. „С. К.“ № 2, представлявано от М. И. и В. М. – Изпълнителни директори, сумата от 641,13 лева, представляваща разноски по гражданско дело № 891 по описа на Районен съд Ихтиман за 2022г.

ОСЪЖДА А. „П. И.“, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: град С., площад „М.“ № 3, адрес за кореспонденция: град С., бул. „Ц. Б.“ № ***, ет. 5, представлявано от Председателя на Управителния съвет Т. В. **ДА ЗАПЛАТИ** на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на „А.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: град С., район В., бул. "Ц. Б. III" № ***, ет. 4, представлявано от инж. И. С. – Изпълнителен директор сумата от 130,00 лева, представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение по гражданско дело № 891 по описа на Районен съд Ихтиман за 2022г.

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Софийския окръжен съд.

Препис от решението да се връчи на страните чрез процесуалните им представители.

Съдия при Районен съд – Ихтиман: _____